

GCX-1461-62

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

Gujarati : CC - 201

- (1) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન - (શામળ) (Old Course)
(2) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન - (ભાલણ) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(1) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન - (શામળ) (Old Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ કવિ શામળના સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિનો પરિચય કરાવો.

અથવા

- ૧ કવિ શામળના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો વિશે ચર્ચા કરો.

- ૨ કવિ શામળના સાહિત્ય-સર્જનનો પરિચય કરાવો.

અથવા

- ૨ પદ્ય વાર્તાકાર તરીકે શામળની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

- ૩ 'મદનમોહના' શામળની પ્રતિનિધિ અને લોકપ્રિય કૃતિ છે.- આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

અથવા

૩ શામળની ધર્મ વિષયક કથાત્રયીનો પરિચય આપો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (૧) શામળના છપ્પા
- (૨) શામળની પદ્યવાર્તાઓની પાત્રસૃષ્ટિ
- (૩) શામળના સમયની લોકસ્થિતિ
- (૪) શામળનું પ્રકીર્ણ સાહિત્ય

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) શામળના આશ્રયદાતા રાજવી કોણ હતા ? શામળ તેમને કેવી રીતે બિરદાવે છે ?
- (૨) શામળના માતા-પિતા અને ગુરુના નામ જણાવો.
- (૩) પદ્યવાર્તાના મહત્વના ચાર લક્ષણો જણાવો.
- (૪) અવાંતરકથા એટલે શું ? 'મદનમોહના'માં કેટલી અવાંતરકથાઓ આવે છે ?
- (૫) કવિ શામળ વિષયક દંતકથાઓ જણાવો.
- (૬) શામળની પદ્યવાર્તાઓનો રચનાબંધ જણાવો.
- (૭) મદન અને મોહનાની પ્રથમ મુલાકાત કેવી રીતે થઈ ? તેનું પરિણામ શું આવ્યું ?
- (૮) શામળને સંસાર નિરીક્ષણનો કવિ શા માટે કહે છે ?
- (૯) 'રાવણ-મંદોદરી સંવાદ' ની વિશેષતા જણાવો.
- (૧૦) શામળની કઈ વાર્તા તેમને વધુ ગમે છે ? શા માટે ?
- (૧૧) શામળ ભાષા વિશે શું કહે છે ?
- (૧૨) વેતાલ પચ્ચીસીમાં વાર્તા કોણ-કોને કહે છે ?

(2) ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન - (ભાલણ) (New Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

૧ ભાલણના સાહિત્યિક-વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો વિશે ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ ભાલણના સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિનો પરિચય કરાવો.

૨ ભાલણના સાહિત્ય-સર્જનનો પરિચય કરાવો.

અથવા

૨ ભાલણના સાહિત્યિક-પ્રદાનને આધારે મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં તેનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.

૩ કોઈપણ બે કૃતિઓની ટૂંકમાં સમીક્ષા કરો :

- (૧) કાદંબરી
- (૨) નળાખ્યાન
- (૩) દશમસ્કંધ
- (૪) સપ્તશતી

૪ કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) ભાલણનો સમય
- (૨) પદ સાહિત્યમાં ભાલણનું પ્રદાન
- (૩) અનુવાદક ભાલણ
- (૪) ભાલણની આખ્યાનકાર તરીકેની મર્યાદાઓ

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) ભાલણના પિતા અને ગુરુના નામ જણાવો.
- (૨) અનુવાદક ભાલણની બે વિશેષતાઓ જણાવો.
- (૩) ભાલણકૃત 'દશમસ્કંધ' ની કથા શામાંથી લેવામાં આવી છે ? તેમાં કુલ કેટલા પદ છે ?
- (૪) ભાલણને આખ્યાનનો પિતા શા માટે કહેવાય છે ?
- (૫) "શિવભીલડી" સંવાદ આખ્યાનનો મર્મ ટૂંકમાં લખો.
- (૬) ભાલણ વિશે સંશોધન કરનારા કોઈપણ ચાર સંશોધકોના નામ આપો.
- (૭) ભાલણની કોઈપણ પાંચ કૃતિઓના નામ આપો.
- (૮) પદકાર ભાલણની બે વિશેષતાઓ વર્ણવો.
- (૯) ભાલણના જીવનની અંગત માહિતી આપો.
- (૧૦) ભાલણકૃત ધ્રુવાખ્યાન ક્યારે અને ક્યા સામયિકમાં પ્રગટ થયું હતું ?
- (૧૧) ભાલણનું મકાન અને મંદિર પાટણ નગરીમાં ક્યાં આવેલું છે ?
- (૧૨) ભાલણના આખ્યાનોનાં બાહ્ય લક્ષણો જણાવો.